

Folke Bernadotteakademin svar på remiss avseende promemorian ”En effektivare och mer ändamålsenlig anskaffning och användning av lokaler”

Datum: Ert ärendenummer: Fi2025/02168

2025-02-26

Handläggare:

Anna Varg

Diarienummer:

25-00701

Bakgrund

Folke Bernadotteakademin (FBA) har beretts tillfälle att yttra sig över promemorian ”En effektivare och mer ändamålsenlig anskaffning och användning av lokaler”.

Remissvar

FBA noterar att myndigheter kan komma att få mindre utrymme att besluta över lokaler. Det förutsätter en god dialog mellan myndigheterna och såväl regeringen som Statskontoret för att säkerställa ändamålsenliga lokaler.

FBA fick i uppdrag av regeringen att under 2025 omlokalisera myndighetens säte från Sandö, Kramfors kommun till Stockholm. Omlokaliseringen genomfördes 2025 och avrapporteras till regeringskansliet den 30 mars. I samband med omlokalisering är FBA nu fullt ut samlokaliserat med Försvarshögskolan vilket innebär kostnadsbesparing och stordriftsfördel ur ett statligt perspektiv.

FBA har följande synpunkter på förslaget i 12 § om utökad rätt för Statskontoret att meddela verkställighetsföreskrifter. FBA uppfattar att sådana föreskrifter kommer att kunna reglera hur prövningen av möjligheter till samverkan och samlokalisering mellan myndigheter ska genomföras, men att myndigheterna i fråga kommer att stå för själva bedömningen enligt bestämmelserna, och att Statskontoret alltså inte kommer att ha en roll i dessa individuella prövningar. Detta ser FBA som en rimlig och viktig avvägning för att säkerställa att myndigheterna även fortsatt kan avtala om ändamålsenliga lokaler, ur till exempel säkerhetssynpunkt.

FBA noterar samtidigt följande i skälen till förslaget: ”Ekonomistyrningsverket bedöms därför ha tillgång till bra underlag för att kunna ta fram föreskrifter och allmänna råd för en kostnadseffektiv och ändamålsenlig användning av lokaler i staten. Sådana föreskrifter och allmänna råd kan bl.a. avse kontorsarea per anställd och lokalernas läge i Stockholmsområdet.” FBA anser inte att föreskrifter om kontorsarea per anställd och lokalers läge kan anses vara verkställighetsföreskrifter i förhållande till de föreslagna ändringarna. Ett sådant mandat att meddela föreskrifter anser FBA istället kräver ett materiellt föreskriftsbemyndigande och FBA noterar samtidigt att det idag saknas överordnat regelverk som ställer tvingande, detaljerade krav på myndigheters val av lokaler.

Beträffande tillägget i 9 § första stycket: ”Inom ramen för de resurser som myndigheten förfogar över får myndigheten ingå de hyres- och arrendeavtal som

behövs för myndighetens verksamhet *eller för att uppfylla krav som följer av denna förordning eller föreskrifter som meddelats med stöd av denna förordning.*" anser FBA att det är otydligt till sin innebörd. FBA ser inte vilka de avtal skulle vara som ingås enbart för att "uppfylla krav som följer av denna förordning eller föreskrifter som meddelats med stöd av denna förordning." Som FBA uppfattar det remitterade förslaget bör inte Statskontorets verkställighetsföreskrifter kunna reglera innehållet i själva avtalen utan endast processen inför avtalsslut. FBA föreslår därför i första hand att ovan citerade tillägg stryks eftersom kravet på att följa förordningen inte behöver uttryckas här. Ifall det anses nödvändigt skulle bestämmelsen istället kunna formuleras: "Inom ramen för de resurser som myndigheten förfogar över får myndigheten ingå de hyres- och arrendeavtal som behövs för myndighetens verksamhet. Sådana avtal ska uppfylla de krav som följer av denna förordning."

FBA föreslår att det införs övergångsbestämmelser som klargör att avtal ingångna innan ändringarna i förordningen trädde ikraft inte påverkas av de nya reglerna.

Beslut

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Per Olsson Fridh efter föredragning av myndighetsjuristen Anna Varg. I den slutliga handläggningen har även biträdande avdelningschefen Susanne Moberg deltagit.

Stockholm, 2026.02.26

Per Olsson Fridh

Generaldirektör